

OBEC PRIBIŠ

ZADANIE
PRE ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
PRIBIŠ

NÁVRH

DECEMBER 2025

NÁZOV DOKUMENTÁCIE

Zadanie pre Územný plán obce Pribiš - návrh

OBSTARÁVATEĽ :

OBEC PRIBIŠ, prostredníctvom odborne spôsobilej osoby
Ing. arch. Dávid Goč, OSO ÚPP a ÚPD, reg. č. 395

SPRACOVATEĽ :

Hlavný riešiteľ: Ing. arch. Marián Goč, autorizovaný architekt
Sídlo: Architektonický ateliér GAM
Námestie Andreja Hlinku 27
034 01 Ružomberok

OBSAH ZADANIA

TEXTOVÁ ČASŤ

ÚVOD 3

A.	PRIEMET ÚZEMIA OBCE	3
B.	DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	3
C.	URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV A PRINCÍPOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE VYPLÝVAJÚCE Z KONCEPCIE ROZVOJA REGIÓNU	4
D.	IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH PROBLÉMOV A STRETOV V ÚZEMÍ OBCE	7
	ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE	8
	BODOVÉ, LÍNIOVÉ A FUNKČNÉ PROBLÉMY V OBCE	8
	1. Bývanie	8
	2. Plochy zelene a rekreácia	8
	3. Dopravná vybavenosť	8
	4. Technická infraštruktúra	8
	5. Územné obmedzenia	8
E.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYPLÝVAJÚCE V DEMOGRAFICKÝCH, SOCIÁLNYCH, EKONOMICKÝCH A ENVIRONMETÁLNYCH POTRIEB OBCE	8
	1. Tendencie a predpoklady vývoja obyvateľstva	9
	2. Zabezpečenie rozvoja bývania, sociálneho bývania a nájomného bývania	9
	3. Zabezpečenie rozvoja sociálnej vybavenosti a sociálnych služieb	10
	4. Zabezpečenie rozvoja školstva	10
	5. Zabezpečenie rozvoja zdravotníckych služieb	10
	6. Zabezpečenie rozvoja športu, rekreácie a cestovného ruchu	10
	7. Tendencie a rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti	10
	8. Zabezpečenie ochrany prírody a krajiny	11
	9. Zabezpečenie ochrany a využiteľnosti zdrojov a lôžisk nerastov	12
	10. Zabezpečenie ekologickej stability a konektivity územia, vyplývajúce z priemetu regionálnych území systémov ekologickej, miestnych územných systémov ekologickej stability	12
	11. Zabezpečenie adaptácie a nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	13
F.	HLAVNÉ POŽIADAVKY NA ÚZEMIE NA OBCE Z HĽADISKA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	13
	1. Požiadavky na zabezpečenie prevádzkových a komunikačných väzieb na území obce	14
	2. Požiadavky na priestorové usporiadanie jednotlivých území obce	17
	3. Požiadavky na vymedzenie území pre spracovanie územného plánu zóny	17
G.	POŽIADAVKY NA OCHRANU KULTÚRNEHO DEDIČSTVA	17
H.	POŽIADAVKY NA ROZSAH A OBSAH RIEŠENIA	18
I.	INFORMÁCIA O POTREBE VYPRACOVANIA VARIANTNÉHO NÁVRHU RIEŠENIA	18

GRAFICKÁ ČASŤ

P1 – Výkres problémových javov 1:10 000
P2 – Výkres problémových javov 1: 5 000

ÚVOD

Obstarávateľom Územného plánu obce Pribiš (ďalej len ÚPN-O Pribiš) je obec Pribiš, prostredníctvom odborne spôsobilej osoby, ktorou je Ing. arch. Dávid Goč, OSO, preukaz č. 395. Spracovateľom územného plánu je Ing. arch. Marián Goč, autorizovaný architekt a hlavný riešiteľ, sídlo: Architektonický ateliér Gam, Námestie Andreja Hlinku 27, 034 01 Ružomberok.

V zmysle zákona o územnom plánovaní bola spracovaná Správa o stave územnoplánovacej dokumentácie (ďalej aj ÚPD), ktorá bola následne prerokovaná v zmysle ustanovení § 32 ods. 5 a 6 zákona č. 200/2022 Z. z. s Regionálnym úradom pre územné plánovanie a výstavbu Žilina a Žilinským samosprávnym krajom. Dotknuté orgány nemajú pripomienky k Správe o stave územnoplánovacej dokumentácie obce Pribiš. Následne na riadnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Pribiši, Obecné zastupiteľstvo súhlasilo so Správou o stave ÚPD a uznesením č. 3/2025-4, zo dňa 12.9.2025 schválilo potrebu spracovať Územný plán obce Pribiš podľa zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní. Správa o stave ÚPD je v zmysle § 32 ods. 7 zákona č. 200/2022 Z. z. zverejnená na elektronickej úradnej tabuli obce na odkaze <https://www.pribis.sk>.

Následne boli dňa 24.10.2025 vyžiadané podstatné informácie od dotknutých orgánov a správcov sietí.

Pred vypracovaním Zadania bola spracovaná Analýza a syntéza údajov o území vrátane výkresu problémových javov. Zadanie, spracované na základe tejto Analýzy, obsahuje najmä hlavné ciele a požiadavky, ktoré treba riešiť v obstarávanej územnoplánovacej dokumentácii a požiadavky na formu, rozsah a obsah spracovania.

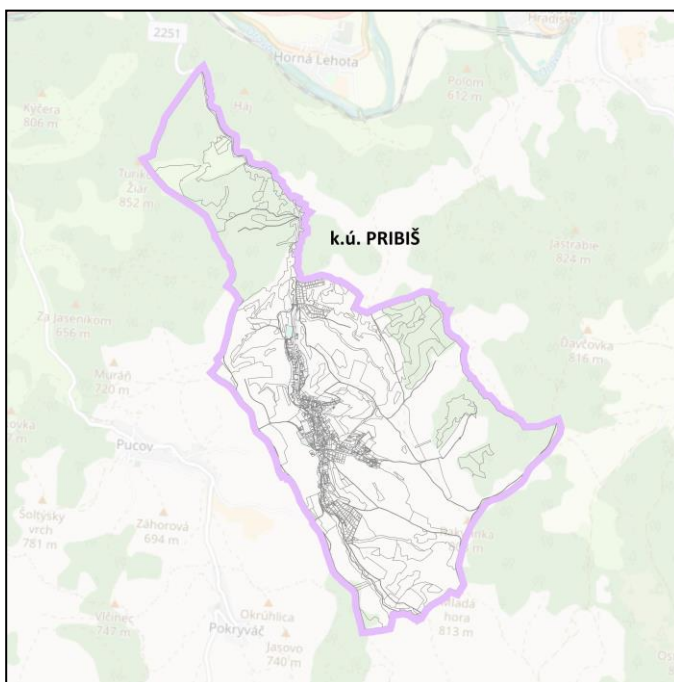
A. PRIEMET ÚZEMIA OBCE

Obec Pribiš z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Dolný Kubín. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Obec Pribiš leží v juhovýchodnej časti okresu Dolný Kubín.

Katastrálne územie obce Pribiš s rozlohou 840,3 ha sa rozprestiera v bezprostrednej blízkosti obce Oravský Podzámok, s ktorým ho spája Pribišská dolina. Katastrálne územie má pozdĺžny tvar pretiahnutý smerom SZ – JV. Zastavané územie obce je situované približne v strede katastrálneho územia v priamej nadväznosti na vodný tok Pribiš.

Susednými katastrami sú na severe Oravský Podzámok, na severovýchode Horná Lehota, na východe Chlebnice, na juhovýchode Malatiná, na juhozápade Pucov a na severozápade Medzibrodie nad Oravou.

Najbližšími obcami sú Pucov vzdialený 2 km a Oravský Podzámok vzdialený 5,5 km. Pribiš je vzdialený 16 km od okresného mesta Dolný Kubín, 79 km od krajského mesta Žilina a 291 km od Bratislavy. Dopravným napojením je cesta III/2251, ktorá sa v Oravskom podzámku napája na cestu I/59, prepájajúcu Banskú Bystricu a Hraničný priechod Trstená.

Obrazok 1 - Grafické vymedzenie katastrálneho územia
(podkladová mapa - Openstreet map)

B. DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Dôvodom pre vypracovanie Územného plánu obce Pribiš bol zámer obce obstaráť pre obec územnoplánovacia dokumentáciu v zmysle zákona č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov, ktorá zosúladí a usporiada záujmy a zámery obce v jej katastrálnom území a navrhne koncepciu územného rozvoja obce.

K tomu pristúpili ďalšie dôvody:

Obec Pribiš zaznamenáva v súčasnosti značný rozvoj stavebných aktivít, ktoré je potrebné koordinovať a získať tak optimálne urbanistické využitie celého katastrálneho územia obce. Ďalej má obec záujem plánovite odstraňovať negatívne javy spôsobené minulým vývojom, je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce, zosúladiť záujmy obce so záujmami celospoločenskými rešpektovaním aktuálneho územného plánu veľkého územného celku, rešpektovať vlastnícke vzťahy, umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny, technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru, ako aj zvýšiť ekologickú stabilitu riešeného územia a zabezpečiť ochranu významných prírodných hodnôt.

Cieľom ÚPN obce Pribiš je získať optimálne urbanistické riešenie katastrálneho územia s doriešením existujúcich územno-technických podmienok a väzieb pre nové plánované funkčné využitie. Účelom je teda navrhnúť revitalizáciu zastavaného územia obce a rozšíriť plochy hlavne pre rozvoj bývania, rekreácie a vymedziť plochy pre technickú vybavenosť.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- navrhnuť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich 30-40 rokov,

- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj výstavby rodinných domov, prípadne bytových domov,
- navrhnuť spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzajú neobývané alebo schátrané domy,
- prehodnotiť existujúcu občiansku a technickú vybavenosť a v prípade potreby navrhnuť umiestnenie novej vybavenosti,
- podporovať poľnohospodársku výrobu, priemyselnú výrobu a výrobné služby,
- podporovať a udržiavať všetky kultúrne pamiatky, zvláštnosti a tradície.
- navrhnuť výsadbu stromovej a krovitej vegetácie z domácich druhov s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;
- vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania - nových pracovných príležitostí.

C. URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV A PRINCÍPOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE VYPLÝVAJÚCE Z KONCEPCIE ROZVOJA REGIÓNU

Všeobecne záväzné nariadenie

Región je vyššou územnou jednotkou pre riešenú obec Pribiš. Územný plán regiónu - Územný plán Veľkého územného celku Žilinského kraja (spracovateľom je Združenie VÚC Žilina v roku 1998), ktorý prerokovala vláda SR dňa 26. mája 1998 Nariadením vlády č. 223/1998 Z. z. zo dňa 26. mája 1998, uverejneným 18. júla 1998 v Zbierke zákonov SR v číastke 85, sa vyhlásila záväzná časť Územného plánu VÚC Žilinský kraj. Následne sa vypracovali zmeny a doplnky ÚPN VÚC Žilinského kraja a ŽSK vydáva Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja o záväzných častiach zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja, v znení zmien a doplnkov.

Návrhový rok 2015 uvedený v záväznej časti platného Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja sa nahrádza návrhovým rokom 2025 v celom rozsahu záväznej časti. Výhľadový rok sa posúva po roku 2025.

Nasledujúca záväzná časť, ktorá súvisí s riešeným územím, je citovaná z uvedených dokumentov v plnom znení:

I. ČASŤ - ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

Vložený nový text v znení:

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na záväznú časť KURS 2001, schválenú uznesením vlády SR 1033 z 31. 10. 2001 a vyhlásenú nariadením vlády SR 528/2002 Z. z. zo 14. 08. 2002.

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni na území Žilinského kraja prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,
- 1.15 upevňovať vnútro štátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
- 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry,
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
  - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
  - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
  - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonickopriestorové prostredie,
  - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene, národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),
- 1.21 ďalšie plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územie, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce, v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu na vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.

2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov v každom sídle okresu,
- 2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zastaralú materiálnotecnú základňu v regiónoch,
- 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPELNÍCTVA

- 3.2 podporovať diferencovane regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondície obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
- 3.6 využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a v Poľskej republike, na vybudovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej Priehrade a v Oraviciach, s rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach,
- 3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach, najmä na Kysuciach, Orave a Turci,
- 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.

4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
  - 4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu,
  - 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
  - 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu
- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
  - 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
  - 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
  - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
  - 4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
  - 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
  - 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárské využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),
  - 4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality, tvoriace charakteristické krajinné panorámy,
  - 4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :
    - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť),
    - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
    - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií, alebo ich zmenu,
    - d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (napr. diaľnice),
    - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
    - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany,

- 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v OP NP) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru; uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

5.3 Infraštruktúra cestnej dopravy

- 5.3.1 v návrhovom a výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom SSC „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
  - 6.1.1. ochranné pásma vodárenských zdrojov,
- 6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:
  - 6.4.16 dokončenie rozostavaných obecných verejných vodovodov,
  - 6.4.22 rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj,
- 6.6 zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernica 91/271/EHS (transponovanými do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách) vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená:
  - 6.6.3 ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EO vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia budú realizované priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
  - 6.6.4 zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
  - 6.6.5 vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd,
- 6.13. na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:
  - 6.13.2. navrhované úpravy vodných tokov riešiť tak, aby zostali zachované ich ekostabilizačné a migračné funkcie,
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 7.2 zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:
  - 7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,
- 7.4 v energetickej náročnosti spotreby
  - 7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,
  - 7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.7 podporovať rozvoj plynifikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.8 zvýšiť percento plynifikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia (Národné parky, ich OP, CHKO apod.),
- 7.9 zriaďovať zásobovacie VTL a STL prepožiovacie sústavy plynovodov hlavne v okresoch Námestovo, Ružomberok, Liptovský

Mikuláš,

- 7.13 vytvárať podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do r. 2015,
- 8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,
- 8.3 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach určených v územnom pláne,
- 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v územnom pláne,

11. V OBLASTI PÔŠT

- 11.2. zabezpečovať poštové služby v rámci Žilinského samosprávneho kraja regionálnymi poštovými centrami (RPC):
  - b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy: Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín,

II. časť VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Z verejnoprospešných stavieb vymedzených v ÚPN VÚC Žilinského kraja a jeho Zmenách a doplnkov sa na riešené územie vzťahujú:

3. Technická infraštruktúra

3.1. vodohospodárske stavby

3.1.2. skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby:

v) rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach,

3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby

3.2. energetické stavby

3.2.4 stavby súvisiace s plynifikáciou Žilinského kraja,

3.4. stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.1 plochy a zariadenia regionálnych veľkokapacitných skládok odpadov,

3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov.

3.5. verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva, vymenovaných v kap. 2.9. Rekreačia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:

3.5.3. strediská turizmu regionálneho významu,

Pri návrhu verejnoprospešných stavieb rešpektovať verejnoprospešné stavby vyplývajúce zo záväznej časti Územného plánu VÚC Žilinského kraja v znení schválených Zmien a doplnkov č.1.- 5.

Záver: Územný plán obce Pribiš bude spracovaný v súlade s touto územnoplánovacou dokumentáciou.

D. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH PROBLÉMOV A STRETOV V ÚZEMÍ OBCE

Administratívne a územné začlenenie:

Názov obce:	Pribiš
Názov okresu:	Dolný Kubín
Názov kraja:	Žilinský
Štatút:	obec
Kód obce:	510009
Kód katastrálneho územia:	849715

Celková výmera katastrálneho územia obce Pribiš je približne 840,3 hektárov.

Podrobnejšie:

- Celková výmera: 840,3 ha
- Lesné pozemky: 153 ha
- Poľnohospodárska pôda: 640 ha
  - Orná pôda: 65 ha
  - Trvalé trávnaté porasty: 567 ha
  - Záhrady: 7,6 ha
- Nepoľnohospodárska pôda: Zvyšok (cca 47 ha)

ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE

Zájmové územie obce predstavuje časti katastrálneho územia susediacich obcí, ktoré navzájom súvisia z hľadiska administratívno - správneho a ktoré sú navzájom prepojené prvkami krajinnej štruktúry a dopravnou a technickou infraštruktúrou. Pri riešení Územného plánu obce Pribiš je potrebné z hľadiska ochrany prírody akceptovať chránené územia a biokoridory, ktoré zasahujú do viacerých katastrálnych území. Pri riešení Územného plánu obce Pribiš je potrebné akceptovať existujúce, realizujúce sa a navrhované technické diela ako sú elektrické vedenia VN a vedenie VTL plynovodu. Obec je dopravne napojená cestou III/2251 z obce Oravský Podzámok, kde sa napája na cestu I/78, ktorá vedie cez Námestovo, obec Klin, Zubrohlavu, Rabču a Oravskú Polhodu k štátnej hranici s Poľskom alebo cez Námestovo, Klin, Zubrohlavu a Bobrov k ďalšiemu cestnému prechodu do Poľska a tiež cestu I/59, ktorá smeruje z Dolného Kubína cez Tvrdošín a Trstenú k štátnej hranici s Poľskom. Cesta III/2251 vedie dolinou potoka Pribiš a končí v obci. Obec je tiež prístupná z obce Pucov cestou III/2250 vedúcou z obce Medzibrodie do Pokryvača a Osádky.

BODOVÉ, LÍNIOVÉ A FUNKČNÉ PROBLÉMY V OBCI

Hlavnými problémami v katastrálnom území obce, ktoré vyplynuli z Analýzy a syntézy údajov o katastrálnom území obce a výkresu problémových javov sú:

1. Bývanie

- Obec eviduje záujem občanov o rozšírenie plôch bývania v prilahlých častiach zastavaného územia. V ÚPN-O je potrebné vymedziť nové plochy pre individuálnu bytovú výstavbu, predovšetkým v lokalitách Poľana, Pálenice, Pod Leštinami a uvedené plochy primerane regulovať.

2. Plochy zelene a rekreácia

- Limitované možnosti rekreácie v obci. Jediná plocha športu a rekreácie - oddychová zóna pri futbalovom ihrisku je pomerne izolovaná od obytného územia. Je potrebné túto plochu rozšíriť a umožniť doplnenie ihrísk a športovísk.
- Zároveň je potrebné vymedziť plochu pre oddychovú zónu aj priamo v obytnom území v lokalite Kopanice.
- Zvážiť možnosti rozvoja rekreačnej lokality v okrajových častiach obce.

3. Dopravná vybavenosť

- Zvážiť možnosti širšieho usporiadania jestvujúcich miestnych ciest.
- Riešiť miestne cesty v nových rozvojových lokalitách, kde ešte nie je ukončená výstavba rodinných domov.
- Riešiť dopravné napojenie rekreačnej zóny v okolí futbalového ihriska. Vzhľadom na rekreačný potenciál predmetného územia je žiadúce uvedenú cestu rozšíriť a vymedziť plochy pre statickú dopravu.
- Riešiť opravné napojenie nových obytných území.
- Riešiť statickú dopravu v území.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre budovanie cyklotrás a náučných chodníkov.

4. Technická infraštruktúra

- Zohľadniť existujúce inžinierske siete a napojiť navrhované rozvojové plochy na existujúcu technickú vybavenosť.
- Vymedziť plochy ekostabilizačnej zelene na úrovni miestneho systému ekologickej stability, ktoré zahŕňajú sprievodnú zeleň vodných tokoch a skupiny vegetácie plniace funkciu miestnych interakčných prvkov.
- Pri návrhu riešenia zmien a doplnkov ÚPN-O v zmysle platnej legislatívy na úseku územného plánovania rešpektovať platnú legislatívu o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, t.j.
  - dodržať platnú legislatívu na úseku pozemkových úprav,
  - požiadať užívateľov poľnohospodárskej pôdy o stanoviská k záberom poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných lokalitách.

5. Územné obmedzenia

- V katastrálnom území sa nachádzajú zosuvné plochy, chránené pôdy a plochy so stredným a nízkym radónovým rizikom.
- Hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácií, a.s. sa v katastrálnom území obce nenachádzajú.

E. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYPLÝVAJÚCE V DEMOGRAFICKÝCH, SOCIÁLNYCH, EKONOMICKÝCH A ENVIRONMENTÁLNYCH POTRIEB OBCE

1. Tendencie a predpoklady vývoja obyvateľstva

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Pribiš medzi obce s celkovým počtom 478 obyvateľov (veľkostná kategória do 500).

Prehľad vývoja počtu obyvateľov podľa údajov obce:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvateľov	448	450	453	454	451	455	462	477	474	478

Počet obyvateľov v obci Pribiš zaznamenával počas sledovaného obdobia mierny nárast až do roku 2022. Predpokladá sa, že po rokoch stagnácie bude počet obyvateľov narastať tempom porovnateľným s nárastom počtu obyvateľov medzi rokmi 2014 – 2022. Vychádzajúc z týchto údajov je výhľadový počet obyvateľov v roku 2060 celkom **530 obyvateľov, čo pri predpokladanej obľožnosti 3,1 obyvateľov na byt predstavuje potrebu 50 bytov, resp. domov**. Nižšie uvedená tabuľka znázorňuje vývoj počtu domov v obci potvrdzuje zvýšený záujem o výstavbu rodinných domov za posledné roky. Rozvoj obce je možné podporiť práve vymedzeným dostatočných plôch pre individuálnu bytovú výstavbu.

Podľa ekonomických činností je v obci Pribiš niekoľko aktívnych podnikov a podnikateľov v oblasti stavebných služieb, IT služieb a agroturistiky.

Na severnom okraji k.ú. obce Pribiš zasahuje regionálny koridor RBk7 Háj-Kýčera-Hrnčárky a na južnom okraji RBk11 Davčovka – Choč. V obci sa nachádzajú biokoridory nadregionálneho, regionálneho aj miestneho významu.

V k.ú. obce sa nenachádzajú najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy podľa kódu BPEJ, v zmysle platného zákona o ochrane pôdy. Lesné pozemky sa v k.ú. obce predstavujú cca 153 ha z celkovej rozlohy 840 ha.

V k.ú. obce nie sú evidované stredné zdroje znečistenia ovzdušia, nenachádzajú sa žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a nie je tu vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať najmä dopravu po miestnych cestách, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, prašné znečistenie zo stavenísk a iných stavebných plôch, ktoré priamo vplyvajú na úroveň znečistenia.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- zabezpečiť dostatok stavebných pozemkov v obci,
- v poľnohospodárskej výrobe sa orientovať na ekologické hospodárenie a finálne spracovanie výrobkov,
- modernizovať existujúce výrobné prevádzky a orientovať výrobu na vlastný výrobný program,
- podporiť vznik výroby a vznik drobných prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby - vznik nových pracovných miest
- podporovať rozvoj rekreácie a turizmu - vznik nových pracovných miest.

2. Zabezpečenie rozvoja bývania, sociálneho bývania a nájomného bývania

BYTOVÝ FOND

Obec Pribiš sa svojou polohou uprostred prírody a dostupnosťou do rýchlostnej cesty R3 s napojením na mesto Dolný Kubín a aj mesto Tvrdošín stáva zaujímavá z hľadiska trvalého bývania. Pri členení rodinných domov podľa obdobiach ich výstavby prevládajú v obci rodinné domy vystavané od roku 1961 do roku 1980. Najmenšia výstavba bola zaznamenaná pred rokom 1919. Vzhľadom na vlastníctvo pozemkov vhodných pre výstavbu bytov, tak v obci sa takéto pozemky nachádzajú. Pri riešení funkčnej zložky bývania je potrebné zohľadniť celkové tendencie vývoja, ktoré je nutné sledovať v časovom horizonte 3 a 4 desaťročí, prezentovaných sčítaním ľudu, domov a bytov v roku 2021 a údajmi od Štatistického úradu SR. Aktuálne sa v obci sa nachádza cca 170 domov, ktoré slúžia na trvalé bývanie. V obci sa nachádzajú obyvatelia, ktorý prejavili záujem o bývanie a výstavbu nových rodinných domov.

	1970	1980	1991	2001	2021
Obyvatelia	449	456	487	472	478
Byty	96	107	123	121	165
Domy	95	107	123	121	170

V návrhu ÚPN-O je potrebné rozvíjať bytový fond:

- regeneráciou, resp. prestavbou v súčasnosti neobývaných priestorov,
- prestavbou a modernizáciou súčasných bytov,
- novou výstavbou vo forme intenzifikácie súčasnej obytnej štruktúry,
- novou výstavbou rodinných domov v časti Poľana, Pálenice, Pod Leštínami a pod.
- zabezpečenia zdravotných, sociálnych, vzdelanostných, kultúrnych a športových potrieb obyvateľov a pracovných príležitostí pre nich,
- nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nenavrhnúť v inundačnom území vodných tokov po záplavovú čiaru Q100. Prípadne umiestnenie iných stavieb alebo iného využitia predmetného územia podmieniť kladným stanoviskom orgánu ochrany prírody a krajiny.

Požiadavky z hľadiska civilnej ochrany:

- zabezpečiť ochranu obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom, v zmysle vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov)
- zabezpečiť druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.)“

3. Zabezpečenie rozvoja sociálnej vybavenosti a sociálnych služieb

Sociálne služby v obci zabezpečuje Domov dôchodcov v Dolnom Kubíne a centrum sociálnych služieb sv. Jozefa v Oravskom Podzámku s kapacitou 19 miest.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na domácu opateru a asistenčné služby

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Umožniť rozvoj sociálnych služieb aj v územiach bývania.

4. Zabezpečenie rozvoja školstva

V obci sa nachádza Materská škola Pribiš, ktorú navštevuje 17 detí. V obci sa nenachádza základná škola, pre žiakov ZŠ je v prevádzke školský autobus do obce Oravský Podzámok.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Vzhľadom na priestorové možnosti obce navrhnuť primerané rozšírenie kapacity pre rozvoj školstva

5. Zabezpečenie rozvoja zdravotníckych služieb

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje – Nemocnica s poliklinikou Dolný Kubín – súkromné a štátne zubné ambulancie, gynekologická ambulancia, kožné, psychiatrická ambulancia, lekáreň. Zdravotnícke zariadenia nachádzajúce sa v blízkom okolí obce sú tvorené:

- Obvodným zdravotným strediskom v Dlhej nad Oravou (obvodný lekár, detský lekár),
- Obvodným zdravotným strediskom v Oravskom Podzámku (obvodný lekár, stomatológ), sídlo rýchlej zdravotnej služby

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že zdravotnú starostlivosť zabezpečia súkromní lekári a rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na prevenciu.

6. Zabezpečenie rozvoja športu, rekreácie a cestovného ruchu

Na športové aktivity slúži obyvateľom obce jedno futbalové ihrisko (Obecný športový klub Pribiš). Detské ihrisko sa nachádza v oplotenom areáli školy.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Navrhnuť rozšírenie existujúcej plochy športu a rekreácie v okolí futbalového ihriska.
- Vzhľadom na priestorové možnosti obce vymedziť plochu rekreačnej oddychovej zóny v intraviláne obce.
- Umožniť rozvoj rekreácie a voľnočasových aktivít.

7. Tendencie a rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti

V obci Pribiš je niekoľko aktívnych podnikateľov. Ide hlavne o samostatne hospodáriacich roľníkov, pohostinstov, obecný podnik Pribiš a Poľnohospodárske podniknícke družstvo Pucov.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba je zastúpená PPD Pucov. Poľnohospodárskej výrobe sa v obci venujú aj samostatne hospodáriaci roľníci, ktorý sa zameriavajú predovšetkým na chov hovädzieho dobytku a oviec.

Iné významnejšie podniky a v obci nenachádzajú, občania dochádzajú za prácou prioritne do okresného mesta Dolný Kubín.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Umožniť umiestňovanie prevádzok obchodu a služieb a prechodného ubytovania v kombinácii s bývaním
- Nové výrobné prevádzky umiestňovať prioritne popri prístupovej ceste do obce.
- Vymedziť plochy pre rozvoj agroturistiky

8. Zabezpečenie ochrany prírody a krajiny

Celé katastrálne územie obce Pribiš sa nachádza v území, kde platí 1. stupeň územnej ochrany (tzv. všeobecná ochrana) podľa Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Chránené územia v zmysle medzinárodných dohovorov:

Rieka Orava s prítokmi je zaradená od roku 1998 do Zoznamu medzinárodne významných mokradi ako **RL1 Ramsarská lokalita Rieka Orava a jej prítoky**. Celý riečny systém rieky Orava s jej prítokmi s pobrežnou vegetáciou karpatských prítokných jelšín s jelšou sivou a vysokobylinnými nivami sa vyznačuje vysokou biologickou rozmanitosťou.

Genofondové lokality

V katastrálnom území obce Pribiš sa nachádzajú tieto genofondové lokality:

GL59 Turíkovo – kataster Pribiš, Oravský Podzámok - Lokalita predstavuje lesné spoločenstvo na pomerne strmých svahoch, v druhovom

zložení prevládajú staré bučiny a smrekovo-bukové porasty.

RÚSES (Územný systém ekologickej stability):

V zmysle RÚSES-u okresu Dolný Kubín sa nachádzajú v katastrálnom území obce Pribiš nasledovné prvky:

Regionálne biocentrum - „RBcl4 Háj - Kýčera“ v severnej časti katastra,

Regionálny biokoridor terestrický - „RBk11 Davčovka - Choč“ v južnej a juhovýchodnej časti katastra.

V katastrálnom území obce Pribiš sa nachádza tiež niekoľko biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov miestneho významu. Z miestnych biokoridorov je významný vodný tok „Pribiš“.

V katastrálnom území obce Pribiš sa nachádzajú tiež dobre zachovalé lúčne spoločenstvá, ktoré sa tu nachádzajú na viacerých lokalitách.

Prírodné zdroje

- ochrana lesných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov je zabezpečená lesným zákonom. V katastri sa nachádzajú hospodárske lesy a lesy osobitného určenia z titulu ochrany prírody. Ich zachovanie ako reprezentatívneho lesného biotopu je dôležité aj kvôli integrácii mnohých funkcií.

- ochrana vodných zdrojov

Obec disponuje vlastnými zdrojmi pitnej vody v lokalite Pod Zrázom, je zásobovaná verejným vodovodom. Prevádzkovateľom vodovodu je Oravská vodárenská spoločnosť.

- ochrana pôdných zdrojov

Chránenou pôdou v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu je pôda s bonitou od 1. do 4. bonitnej triedy a pôda s vykonanými investičnými zásahmi. V riešenom území sa takáto pôda nevyskytuje.

- ochrana genofondových zdrojov

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. Patria sem vybrané plochy biotopov s prirodzeným zložením resp. blízkym prirodzenému a príliš neovplyvňované hospodárením. Takéto plochy sú väčšinou už zahrnuté v rámci iných významných plôch územného systému ekologickej stability.

V katastrálnom území obce Pribiš sa nachádzajú tieto genofondové lokality:

GL59 Turíkovo – kataster Pribiš, Oravský Podzámok - Lokalita predstavuje lesné spoločenstvo na pomerne strmých svahoch, v druhovom

- ochrana ovzdušia

V riešenom území sa nenachádzajú významné zdroje znečisťovania ovzdušia. Jedná sa len o bodové zdroje z objektov využívajúcich tuhé palivo – drevo. Ďalším zdrojom sú dopravné prostriedky, ktorých neustále pribúda.

-chránené-druhy (druhovú ochranu)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov možno nájsť na viacerých miestach katastra. Pre ich ochranu je dôležitá osвета príslušných orgánov ako aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva.

-ochrana drevín

V rámci riešeného územia sa nenachádzajú chránené stromy ako kategória zákona o ochrane prírody a krajiny. Platí tu ale všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto zo zákona o ochrane prírody a krajiny.

-zosuvy a radón

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo ŽP **vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:**

a) výskyt potenciálnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je po potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

c) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Chrániť krajinnú štruktúru a krajinu v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody.
- Rešpektovať regionálne biocentrá.
- Rešpektovať Ramsarskú lokalitu RL1 Rieka Orava a jej prítoky.

- rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability, zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov a biocentier vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (najmä urbanizácia, holoruby, vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
- Chrániť a rozvíjať významne krajinné prvky, ktoré prispievajú k zvýšeniu ekologickej stability územia, predovšetkým vodné plochy a toky vrátane na nadväzujúcej sprievodnej vegetácie, medze, lesíky, remízky, nelesnú drevinnú vegetáciu, kosné lúky a pasienky, ktoré prirodzeným spôsobom zabezpečujú zadržiavanie dažďovej a povrchovej vody v území.
- Chrániť lesné zdroje v zmysle lesného zákona.
- Na všetkých genofondových plochách nerealizovať výstavbu, ťažbu štrkopieskov, odvodnenie, zasypanie, zmenu kultúr a zmenu drevinového zloženia
- Rešpektovať územia limitujúce stavebné využitie územia, a to najmä plochy potenciálnych zosuvov a plochy s výskytom stredného radónového rizika.
- Na vodných tokoch nevytvárať bariéry, prahy, nebudovať malé vodné elektrárne.
- Nezasahovať do vodného režimu mokradi, v prípade revitalizácii mokradi, či iných projektov na zlepšenie zadržiavania vody vo voľnej krajine je nutné tieto zásahy konzultovať so Správou CHKO Horná Orava,
- Zhodnotiť únosnosť zaťaženia územia navrhovanými funkciami a navrhnúť opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov prostredia na životné prostredie,
- Navrhnuť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za asanované stromy.
- Riešiť výsadbu plošnej, líniovej zelene a brehovej zelene,
- Ochranoť podzemné vody budovaním splaškovej kanalizácie,
- Celoplošne zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia, na základe ktorých navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia,
- nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nenavrhovať v inundačnom území vodných tokov. Prípadné umiestnenie iných stavieb (napr. protipovodňových stavieb, inžinierskych sietí, cykloturistických trás, športových ihrísk a pod.) alebo iného využitia predmetného územia podmieniť kladným stanoviskom orgánu ochrany prírody a krajiny
- stavby, vrátane oplotení, umiestňovať minimálne 5 m od vodného toku Pribiš a od ostatných vodných tokov, v prípade, že sú brehové porasty toku širšie, umiestňovať výstavbu až za ne, na vodných tokoch nevytvárať bariéry, prahy
- zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe, vo voľnej krajine nevytvárať izolované urbanistické celky
- v krajine neumiestňovať dominanty, ktoré narušajú charakteristický krajinný vzhľad (najmä stavby s enormnou výškou ako napr. veterné turbíny, výškové budovy, vysoké vyhliadkové objekty, stožiare a pod.),
- v území nebudovať veterné parky, vodné elektrárne a fotovoltické parky, takéto zámery sú z hľadiska ochrany prírody a krajiny a tiež z krajinárskeho a estetického hľadiska vnímané negatívne,
- pri výstavbe v rekreačných a obytných územiach nepoužívať cudzie regionálne prvky, v rekreačných územiach s rekreačnými chatami stanoviť podlažnosť max. 1 nadzemné podlažie + podkrovia,
- na pohľadových plochách rekreačných objektov použiť prírodné materiály alebo ich vizuálne náhrady,

9. Zabezpečenie ochrany a využiteľnosti zdrojov a ložísk nerastov

Na území obce Pribiš neevidujeme žiadne výhradné ložiská CHU, ložiská nevyhradeného nerastu, staré banské diela a línie starých banských diel.

10. Zabezpečenie ekologickej stability a konektivity územia, vyplývajúce z priemetu regionálnych území systémov ekologickej, miestnych územných systémov ekologickej stability

Chránené územia v zmysle medzinárodných dohovorov:

Rieka Orava s prítokmi je zaradená od roku 1998 do Zoznamu medzinárodne významných mokradi ako **RL1 Ramsarská lokalita Rieka Orava a jej prítoky**. Celý riečny systém rieky Orava s jej prítokmi s pobrežnou vegetáciou karpatských prítokných jelšín s jelšou sivou a vysokobylinnými nivami sa vyznačuje vysokou biologickou rozmanitosťou.

Genofondové lokality

V katastrálnom území obce Pribiš sa nachádzajú tieto genofondové lokality:

GL59 Turíkovo – kataster Pribiš, Oravský Podzámok - Lokalita predstavuje lesné spoločenstvo na pomerne strmých svahoch, v druhovom

zložení prevládajú staré bučiny a smrekovo-bukové porasty.

RÚSES (Územný systém ekologickej stability):

V zmysle RÚSES-u okresu Dolný Kubín sa nachádzajú v katastrálnom území obce Pribiš nasledovné prvky:

Regionálne biocentrum - „RBcl4 Háj - Kýčera“ v severnej časti katastra,

Regionálny biokoridor terestrický - „RBk11 Davčovka - Choč“ v južnej a juhovýchodnej časti katastra.

V katastrálnom území obce Pribiš sa nachádza tiež niekoľko biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov

miestneho významu. Z miestnych biokoridorov je významný vodný tok „Pribiš“.

V katastrálnom území obce Pribiš sa nachádzajú tiež dobre zachovalé účne spoločenstvá, ktoré sa tu nachádzajú na viacerých lokalitách.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Rozvojové zámery navrhovať s ohľadom na zachovanie funkcie biokoridorov, biocentier a interakčných prvkov
- Rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability, zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov a biocentier vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinová vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (najmä urbanizácia, holuby, vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládka odpadov a pod.),
- Zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe, vo voľnej krajine nevytvárať izolované urbanistické celky,
- V krajine neumiestňovať dominanty, ktoré narúšajú charakteristický krajinný vzhľad (najmä stavby s enormnou výškou ako napr. veterné turbíny, výškové budovy, vysoké vyhlídkové objekty, stožiare a pod.).
- Problematiku ÚSES-u spracovať v minimálnej mierke 1:10 000 na lokálnej úrovni a vymedziť najcennejšie prvky
- Dodržiavať zásady ochrany lesných pozemkov (§ 5 zákona o lesoch) a všeobecné záujmy lesného hospodárstva bez navrhovania záberov lesných pozemkov so zachovaním existujúcich prístupových komunikácií k lesným pozemkom za účelom obhospodarovania lesa a využívania funkcií lesov.
- Nenavrhovať a neumiestňovať nové urbanistické regulatívy – a to predovšetkým plochy určené pre individuálne bývanie v rodinných a bytových domoch, objekty hromadnej a individuálnej rekreácie a zároveň stavby obslužného charakteru pre IBV a objekty rekreácie v ochrannom pásme lesa, t. j. vo vzdialenosti menšej ako 50 m od okraja lesných pozemkov (rešpektovanie ochranného pásma lesných pozemkov - § 10 ods1 zákona o lesoch).

11. Zabezpečenie adaptácie a nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Premietnuť opatrenia v zmysle Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

F. HLAVNÉ POŽIADAVKY NA ÚZEMIE NA OBCE Z HĽADISKA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Obec Pribiš sa nachádza v okrese Dolný Kubín, v bezprostrednej blízkosti obce Oravský Podzámok, s ktorým ho spája Pribišska dolina. Reliéf je značne členitý a lesnatý, čo má za následok miernu izoláciu obce v porovnaní s ostatnými obcami Oravského podhradia. Preberá funkciu akéhosi satelitu obce Oravský Podzámok.

Osada vznikla pred príchodom Františka Thurza na Oravu. Prvá historická zmienka je z roku 1567. Uvádza sa tu novozriadená osada „Prybiss“, ktorej obyvatelia neplatili zemepánovi žiadne dávky a ani nerobotovali. Svoje domy stavali v pustých a veľmi hustých lesoch. Obyvatelia obce sa v minulosti živilí roľníctvom, chovom oviec a dobytky. Obzvlášť dobre sa tu darilo pestovateľom mrkvy, pôda tu je pre mrkvu obzvlášť vhodná. Práve z tohto dôvodu dnes obyvatelov Pribiša prezývajú „mrkvári“. V obci sa nachádza katolícky barokový kostol sv. Kataríny, postavený v roku 1780.

Obec Pribiš je sídlom s uličnou zástavbou, ktorá sa historicky formovala pozdĺž potoka. V minulosti sa zástavba sústreďovala predovšetkým v okolí rímsko-katolíckeho kostola a obecného úradu.

V súčasnosti je žiadúce posilnenie výstavby rodinných domov v časti Poľana, Pálenice, Pod Leštinami a pod.

Taktiež je potrebné vymedziť lokality na vybudovanie oddychovej zóny pre obyvateľov obce v priestore pôvodného ihriska s ľadovou plochou. Hlavnou kompozičnou osou je cesta pozdĺž potoka Pribiš v smere juh -sever, z ktorej sa rozvetvujú ďalšie ulice.

Potok Pribiš rozdeľuje zastavané územie na dve polovice. V západnej časti je situovaný rímskokatolícky kostol a cintorín. Vo východnej časti obecný úrad, materská škola, obchod a hasičská zbrojnica.

V obci sa nenachádzajú významnejšie budovy výroby. Všetky objekty občianskej vybavenosti, výroby, rodinných domov sú izolované stavby. Z hľadiska bývania prevažujú rodinné domy jedno – dvojbytové.

Rekreačné územie sa v obci nenachádza. Futbalové ihrisko je umiestnené severne od zastavaného územia obce. Detské ihrisko je súčasťou areálu základnej školy s materskou školou.

Požiadavky na rozvrhnutie základných druhov funkčného využívania jednotlivých území obce

BÝVANIE

- Pre rozvojové plochy obytnej výstavby (RD) primárne využiť voľné plochy záhrad existujúcich pozemkov rodinných domov.
- Novú výstavbu situovať severne, východne a južne od zastavaného územia obce.

VYBAVENOSŤ

- Rozvojové plochy pre funkcie vybavenosti budú riešiť pokiaľ možno v nadväznosti na existujúce plochy občianskej vybavenosti s využitím voľných plôch v existujúcej zástavbe, okrem toho budú navrhnuté aj vhodné lokality v rozptyle.
- Riešiť rozšírenie a doplnenie existujúcich a nových plôch pre šport a rekreáciu.
- Vzhľadom na priestorové možnosti obce vymedziť vhodnú lokalitu pre oddychovú zónu v rámci zastavaného územia obce.

VÝROBA

- Výrobné prevádzky umiestňovať prioritne popri prístupovej ceste do obce.
- Vymedziť plochy pre agroturistiku.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká regiónu Oravy.
- Pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné prostredie vidieckeho priestoru.
- Podporovať výstavbu rodinných domov v miestnom architektonickom štýle.
- Určiť regulatívy výstavby v mierke okolitej zástavby.
- Nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nenavrhovať v biokoridoroch a genofondových lokalitách.
- Podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- Pri umiestňovaní nových obytných zón obce je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou.

1. Požiadavky na zabezpečenie prevádzkových a komunikačných väzieb na území obce

DOPRAVNÉ VYBAVENIE

Vzdialenosť významných sídiel od obce Pribiš: Dolný Kubín 16 km, Žilina 79 km, Ružomberok 32 km a Bratislava 291 km.

Zastavané územie obce Pribiš je napojené cestou III/2251 na cestu I/59 vedúcu z Dolného Kubína v smere Trstená a cestu I/78 vedúcu z Oravského Podzámku cez Lokcu do Námestova a ďalej cez Bobrov k štátnej hranici s Poľskom. V Oravskom Podzámku je možnosť napojiť sa na rýchlostnú cestu R3 vedúcu z Dolného Kubína do Trstenej.

Dopravu na Orave zabezpečujú železnica a autobusové spojenie SAD, ktoré v miestach, kde je potrebné, plynule nadväzujú na železničnú dopravu. Všeobecne možno povedať, že cesty na Orave vedú do každej, i odľahlejšej dediny. Hlavnou cestnou komunikáciou v blízkosti obce, ktoré plní regionálne aj nadregionálne funkcie je cesta III/2251.

Oblasťou neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšie vlakové spojenie sa nachádza v obci Oravský Podzámok.

Najbližšie letiská sú v Žiline a v Poprade. Na území obce sa nenachádza žiadne Dopravným úradom evidované letisko, osobitné letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie a do katastrálneho územia obce nezasahujú ani žiadne ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk, heliportov, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo územia obce, a ktoré by ovplyvňovali a limitovali rozvoj obce.

Pre potreby parkovania osobných áut mimo pozemkov rodinných domov sa na území obce nachádza plocha statickej dopravy pred objektom kostola a cintorínom. Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.

Na ochranu ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, slúžia cestné ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách (Zákon č.135/61zb. znení zák.č.524/03 z. z.), v prípade obce Pribiš sa uplatnia pred obcou ochranné pásma pre cestu III/2251 mimo zastavaného územia obce.

Riešené územie je vhodné na budovanie cyklistických trás, turistických trás a náučných chodníkov.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Dodržiavať a rešpektovať zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu - Územný plán Veľkého územného celku Žilinský kraj vrátane jeho zmien a doplnkov
- Navrhnuť šírkové usporiadanie miestnych ciest a návrh statickej dopravy v súlade s STN 73 6110.
- Vyznačiť hranice ochranného pásma ciest mimo zastavané územie obce, určeného územným plánom.
- Navrhnuť umiestnenie zastávok autobusovej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť.
- Cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť i v širších vzťahoch k príslušnému územiu, ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110.
- Vzhľadom na priestorové možnosti obce, vymedziť plochu statickej dopravy pri obecnom úrade.
- Navrhované komunikácie musia spĺňať podmienky § 82 a 83 vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb."

TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

VODNÉ HOSPODÁRSTVO

VODNÉ TOKY

Katastrálnym územím obce Pribiš pretekajú nasledovné drobné vodné toky, ktoré sú v správe SVP, š. p.:

Pribiš (hydrologické číslo poradia 4-21-04 ID 8704) s významnejšími prítokmi:

Bezmenný prítok Pribiša (hydrologické číslo poradia 4-21-04 ID 8727, správcovský názov Páleníčka potok), Bezmenný prítok Pribiša (hydrologické číslo poradia 4-21-04 ID 8723, správcovský názov Rakytinka potok) s prítokmi, Bezmenný prítok Pribiša (hydrologické číslo poradia 4-21-04 ID 8722), Bezmenný prítok Pribiša (hydrologické číslo poradia 4-21 -04 ID 8717, správcovský názov Stotinský potok) a ďalšie.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Dodržať zákony č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení platných predpisov a č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, v znení platných predpisov a príslušné technické normy a predpisy, ako napr. STN 75 2102 Úpravy riek a potokov, STN 73 6822 Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi, STN 73 6201 Projektovanie mostných objektov, STN 756102 Gravitačné systémy mimo budov a pod..
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd, okrem iného v zmysle zákona o vodách č. 364/2004 Z. z., v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., v znení č. 398/2012 Z. z., 359/2022 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“ (MŽP SR; 2022).
- V zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov ak preteká vodný tok po pozemku, ktorý nie je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha so spôsobom využitia pozemku ako vodný tok, je korytom pozemok tvoriaci dno a brehy, v ktorých otekajú vody až po brehovú čiaru.
- V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení neskorších predpisov a vykonávacej technickej normy STN 75 2102 Úpravy riek a potokov žiadame rešpektovať pobrežné pozemky pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary a dodržať ochranné pásmo vodných tokov min. 4 m od brehovej čiary.
- Rešpektovať ochranné pásma vodných tokov (v spolupráci so správcom toku). Na vhodné protipovodňové opatrenia v zmysle zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- Pri návrhu nakladania s vodami z povrchového odtoku - dažďovými vodami, požadujeme v maximálnej miere zadržiavať dažďovú vodu v území, resp. v rámci jednotlivých rozvojových plôch a využiť disponibilnú infiltračnú schopnosť miestneho horninového prostredia
- Prihliadať na to, že podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia.
- Územný plán obce riešiť v súlade s Vodným Plánom Slovenska.
- Rešpektovať hranice pozemkov vo vlastníctve správcu tokov a podľa možností nezasahovať do týchto pozemkov,
- prihliadať na existujúce ochranné pásma vodárenských zdrojov (v spolupráci s vlastníkom a prevádzkovateľom verejného vodovodu). Zároveň je potrebné dodržať vyhlášku MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

VODOVOD

Obec Pribiš je zásobovaná vodou z verejného vodovodu. Obec je zásobovaná z vodojemu VDJ 2x50 m³, ktorý je situovaný v juhovýchodnej časti obce Pribiš na kóte max. 698,46 m.n.m.

Vodojem je zásobovaný vodou z Oravského skupinového vodovodu z vodárenských zdrojov v k.ú. Oravice a k.ú. Tichá Dolina cez čerpaciu stanicu s prietokom 2,2 l/s, ktorá je osadená v obci Oravský Podzáмок.

Pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany:

A – 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane

B - 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

Mimo súvisle zastavaného územia obce vo vzdialenosti

A – 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane

B – 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm

Pásmo ochrany ktoré je umiestňované v cestnom telese pozemných komunikácií sa nevymedzje

V návrhu ÚPN-O je potrebné

Rešpektovať vybudované vodohospodárske zariadenia a dodržať ich ochranné pásma v zmysle zákona č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách v znení neskorších predpisov.

Navrhnuť dobudovanie a rozšírenie vodovodnej siete pre navrhovaný rozvoj obce na verejných priestranstvách, navrhované vodovodné potrubia v čo najväčšej miere zokruhovať.

Výpočet potreby vody (Q_p, Q_m) pre existujúcu a navrhovanú zástavbu a stanoviť v zmysle platnej Vyhl. MŽP SR (vrátane potreby vody na hasenie požiarov), prípadne rozšíriť kapacitu vodojemov,

- Na vodovodných rozvodoch zriaďovať odberné miesta v súlade s § 8 a 9 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.
- Navrhované vodovodné rozvody dimenzovať v súlade s prílohou č. 1 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.
- V rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch zadržať v území tak, aby odtok z územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou výstavby (zachovať retenčnú schopnosť územia) napríklad akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov.
- Návrh rozšírenia verejného vodovodu a verejnej kanalizácie zosúladiť s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Žilinského kraja.

- Neodvádzať dažďové vody do verejnej kanalizácie
- Vsakovacie objekty budovať min. 10 m od kanalizačných prípojek a verejnej kanalizácie
- Rozšírenia verejných vodovodov a kanalizácií riešiť v koridoroch existujúcich a navrhovaných cestných komunikácií
- Pre vodojem situovaný v JV časti obce Pribiš posúdiť kapacitu vodojemu vzhľadom na celkové nároky spotreby vody navrhovaného a existujúceho zastavaného územia obce hydrotechnickým výpočtom zásobovania vodou.

KANALIZÁCIA

V obci Pribiš v súčasnosti nie je vybudovaná verejná kanalizácia.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Navrhnuť riešenie odkanalizovanie celého zastavaného územia obce, vrátane navrhovaného rozvoja obce.
- V prípade ak nie je možné napojenie na verejnú kanalizáciu, navrhnuť zachytávanie splaškových vôd do vodotesných žump a zneškodňovanie žumpových vôd riešiť v súlade s ustanovením § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vývozom do čistiarnie odpadových vôd s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd.
- Dodržať zákony č. 364/2004 Z. z. o vodách, v znení platných predpisov a č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, v znení platných predpisov a príslušné technické normy a predpisy, ako napr. STN 75 2102 Úpravy riek a potokov, STN 73 6822 Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi, STN 73 6201 Projektovanie mostných objektov, STN 756102 Gravitačné systémy mimo budov a pod.
- Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd, okrem iného v zmysle zákona o vodách č. 364/2004 Z. z., v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., v znení č. 398/2012 Z. z., 359/2022 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- Rešpektovať ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“ (MŽP SR; 2022).
- Podporiť zadržiavanie vody v mieste jej dopadu, čím je možné znížiť množstvo povrchového odtoku a tým znížiť riziko vzniku povodní.
- Podporiť preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami, ktorými sú v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, v znení neskorších predpisov okrem iného opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia územie pred zaplavením povrchovým odtokom, ktorým je zložka celkového odtoku odtekajúca z povodia do povrchu terénu do vodných tokov alebo iných vodných útvarov, ako sú úpravy v lesoch, úpravy na poľnohospodárskej pôde a úpravy na urbanizovaných územiach.

ELEKTRICKÁ ENERGIA

ROZVODY VN A NN

Elektrická energia je hlavným zdrojom energie. V súčasnosti riešenie vykurovania iba jedným druhom energie naznačuje neustále zvyšovanie spotreby elektrickej energie a tým následne aj zvyšovanie zaťaženia miestnej elektrickej siete.

Obec Pribiš je elektrickou energiou zásobovaná z distribučných transformátorových staníc 22/0,4 kV, ktoré sú napájané z 22 kV vedenia z obce Pucov. Vedenie je riešené ako vzdušné VL linka č.137.

VEREJNÉ OSVETLENIE

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované úspornými svetidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svetidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie aj v nových uliciach kde je plánovaná nová výstavba.

MIESTNY ROZHLAS

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súběžne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare. Počíta sa aj s rozšírením miestneho rozhlasu do nových ulíc, kde sa plánuje výstavba rod. domov.

TELEKOMUNIKÁCIE

Obec Pribiš je prepojená telekomunikačným káblom s obcou Pucov.

Celé územie obce je pokryté TV signálom.

Od polovice roku 1997 je územie Hornej Oravy pokryté signálom umožňujúcim využívať mobilné telefóny. V posledných rokoch nastal nebyvalý rozvoj informatiky. Všetky orgány štátnej správy, výrobné aj nevýrobné prevádzky a iné socio-ekonomické subjekty sú napojené alebo sa napájajú prostredníctvom počítačov a na internetovú sieť, ktorá je nekonečným zdrojom informácií.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Pri návrhu rozvojových lokalít zahrnúť do územného plánu priestorovú rezervu pre nové vedenie a nové distribučné transformačné stanice.
- Pre navýšenie výkonu v rozvojových lokalitách uvažovať s výstavbou nových trafostaníc, prípadne s rekonštrukciou existujúcich TS do 630 kVA.

- Nové transformačné stanice TS v rozvojových lokalitách umiestniť na verejne prístupné miesta s možnosťou trvalého prístupu.
- Prípojky na trafostanice v zastavenej časti riešiť ako zemné káblové.
- Navrhované trafostanice riešiť ako kioskové do 630 kVA.
- Rozvody riešiť ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max. 350 m.
- Dodržať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich a navrhovaných zariadení podľa zákona č. 251/2012 o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Dokumentovať ochranné pásma existujúcich energetických zariadení (trafostaníc, VN vedení).
- Dodržať bezpečné vzdialenosti od energetických zariadení podľa STN,
V území sa neodporúča budovať veterné parky, vodné elektrárne a fotovoltické parky, takéto zámery sú z hľadiska ochrany prírody a krajiny a tiež z krajinárskeho a estetického hľadiska vnímané negatívne,
- Zohľadniť možnosť výstavby/rozšírenia verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS - jej podzemných sietí aj nadzemných stavieb základňových staníc), ako technickej infraštruktúry vybavenia územia.

ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Zásobovanie teplom je decentralizované do malých domových a individuálnych kotolní, časť bytov je vykurovaná pecami na tuhé palivo. Za rozvojový zámer považujeme kvalitatívnu zmenu používaného paliva a zvýšenie miery využívania obnoviteľných zdrojov energie.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Pri riešení spôsobu zásobovania teplom v riešenom území bude potrebné vychádzať z prioritných funkcií obce, ktorými sú obytná funkcia.
- Zachovanie čistoty ovzdušia v celom území si vyžaduje použitie ušľachtilých médií akými je napríklad elektrická energia alebo zemný plyn.

ZÁSOBOVANIE PLYNOM

V katastrálnom území obce Pribiš sa plynárenské zariadenia včítane ich príslušenstva (napr. zariadenia katódovej ochrany) nenachádzajú. SPP-distribúcia, a.s. v riešenom území nerealizuje výstavbu ani nepripravuje realizáciu výstavby plynárenských zariadení.

V katastrálnom území obce sa nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D – VTL plynovody, DN200, PN 6,3 MPa z oceleového materiálu.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Zachovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynárenských zariadení.
- Preveriť možnosť prípadnej plynifikácie riešených území.
- Preveriť možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie.
- zdokumentovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich ako aj navrhovaných plynárenských zariadení.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Zberný dvor a odpadu sa nachádza v obci.

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Rešpektovať koncepciu odpadového hospodárstva obce.
- Podporovať separovaný zber odpadov.

2. Požiadavky na priestorové usporiadanie jednotlivých území obce

- Rozvojové plochy s funkciou bývania lokalizovať prioritne severne, východne a južne od zastavaného územia, v nadväznosti na existujúce plochy bývania.
- Plochy výroby združovať primárne popri príjazdovej ceste.

3. Požiadavky na vymedzenie území pre spracovanie územného plánu zóny

Územia pre spracovanie územného plánu zóny sa nevymedzujú.

G. POŽIADAVKY NA OCHRANU KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Obec Pribiš sa nachádza v okrese Dolný Kubín, v bezprostrednej blízkosti obce Oravský Podzámok, s ktorým ho spája Pribišska dolina. Reliéf je značne členitý a lesnatý, čo má za následok miernu izoláciu obce v porovnaní s ostatnými obcami Oravského podhradia. Preberá funkciu akéhosi satelitu obce Oravský Podzámok.

Osada vznikla pred príchodom Františka Thurza na Oravu. Prvá historická zmienka je z roku 1567. Uvádza sa tu novozriadená osada „Prybiss“, ktorej obyvatelia neplatili zemepánovi žiadne dávky a ani nerobotovali. Svoje domy stavali v pustých a veľmi hustých lesoch. Obyvatelia obce sa v minulosti živilí roľníctvom, chovom oviec a dobytká. Obzvlášť dobre sa tu darilo pestovateľom mrkvy, pôda tu je pre mrkvu obzvlášť vhodná. Práve z tohto dôvodu dnes obyvatelov Pribiša prezývajú „mrkvári“. V obci sa nachádza katolícky barokový kostol sv. Kataríny, postavený v roku 1780.

V k. ú. Pribiš nie sú evidované žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

Na katastrálnom území Pribiš sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami.

V rámci záujmu zachovania miestnej významovej hodnoty iných objektov, ktoré nemajú status NKP, je možné v obci zriadiť ochranu zaujímavých a architektonicky hodnotných objektov. V zmysle pamiatkového zákona je možné takéto objekty zaradiť medzi tzv. pamätihodnosti obce, ktorých evidenciu utvára a vedie obec.

Na katastrálnom území obce Pribiš v centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenska (ďalej len CEANS) nie je evidované žiadne archeologické nálezisko. V historickom jadre obce (rozsah zástavby podľa obr. 1-2) je vysoký predpoklad archeologických nálezov. Jednoduché pozemkové úpravy riešia lokality Poľana, Pálenica a Pod Leštiny. Ide o územia, ktoré hraničia s historickou zástavbou obce a boli poľnohospodársky využívané, nachádzajú sa pri starých zaniknutých cestách, ale aj pri komunikáciách, ktoré sa využívajú až do súčasnosti. V takýchto prípadoch Je veľmi pravdepodobné, že pri prieskume v minulosti obrábaných území sa nájdu v ornici archeologické nálezy z obdobia minimálne 18. a 20. storočia (mince, črepy, drobné predmety), ktoré sú typickými nálezmi na využívanej pôde v minulosti. V súčasných polohách Hradu a Pod Polianka sa pri toku Pribišského potoka nachádzali dva mlyny, ktoré sú znázornené na I a II vojenskom mapovaní (Obr. 1-2). V širšom územnom kontexte je potrebné vziať do úvahy aj náleziská z doby bronzovej, staršej a mladšej doby železnej, ktoré sa nachádzajú v susednom katastri obce Pucov, ktoré môžu naznačovať, že v rámci katastra obce Pribiš je možné predpokladať osídlenie aj z podstatne starších období.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že katastrálne územie Pribiša, má archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jeho katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre stavebné konanie. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

V riešení ÚPN-O je potrebné:

- Rešpektovať zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- Rešpektovať národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky.

H. POŽIADAVKY NA ROZSAH A OBSAH RIEŠENIA

Návrh ÚPN obce Pribiš bude spracovaný v podrobnosti stanovenej v §12 a 13 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č.392/2023 Z.z. O obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia a vyhlášky č. 153/2024 Z.z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov.

Územný plán obce Pribiš bude obsahovať:

- Informatívnu textovú časť
- Informatívnu grafickú časť
- Záväznú textovú časť
- Záväznú grafickú časť

I. INFORMÁCIA O POTREBE VYPRACOVANIA VARIANTNÉHO NÁVRHU RIEŠENIA

V priebehu spracovania územného plánu je možné, že niektoré rozvojové územia, ktoré majú komplikovanú štruktúru vlastníckych vzťahov, alebo ide o zastavané časti územia určené na zmenu funkčného využitia, príp. na intenzifikáciu, vznikne potreba vymedziť a riešiť formou územného plánu zóny. V tom prípade sa zistená skutočnosť uvedie v návrhu územného plánu.

Vypracovala:

Obec Pribiš,

v zastúpení p. starostu – Bc. Rastislav Suroviak a

Ing. arch. Dávid Goč, OSO